

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

Quæstio 4. An probabiliter licitum sit in animo desiderare, aut à Deo
postulare mortem, aut morbum alterius, si damna ab illo iniquè inferenda
non possint aliter evitari. Cum explicatione ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

102 Pars 3. tract. 1. De probabilitate Opinionum
borum, vel ad eum cui oratio persoluitur; ne-
mo enim dicet illum orare Deum, qui solâ voce
recitans psalmos Davidicos curat sibi prælegi
aliquam historiam, ad quam totam mentis at-
tentionem convertit, Ergo qui magnâ parte Of-
ficij divini sponte caret omni prorsus attentione
internâ, non persoluit orationem quam præ-
cipit Ecclesia, adeoque etiam inde reus est gra-
vis peccati, propter officium divinum non debi-
tè persolutum.

QUÆSTIO IV.

*An probabiliter licitum sit in animo desiderare, aut
à Deo postulare mortem, aut morbum alterius. si
damna ab illo iniquè inferenda non possint aliter
evitari?*

Respondeo, non paucos esse qui eam doctri-
nam admittunt, modò hæc duo accedant;
primò ut illud desiderium non oriatur ex affectu
inimicitia, quo alteri optetur malum ut ipsi ma-
lum est, sed tantum ex desiderio propriae & alie-
næ incolumitatis, aut utilitatis ab alio iniquè
impediendæ, sine alia cooperatione externa. Se-
cundò, ut damnum avertendum tanti sit mo-
menti, ut possit cum alterius morte æquiparari.
Et hæc sententiam docet Sotus de just. lib. 5.
quæst. 12 Petrus Hurtado in 2. 2. tom. 2. de char.
disp. 153. sect. 4. item Joan. de la Cruz in direct.
part. 1. de homicidio dub. 3. Zanardus, Conra-
dus, Cajetanus, & ipse D. Thomas 2. 2. quæst. 76.
art. 1. corp. sic loquitur: *Si autem aliquis imperet
vel optet malum alterius sub ratione boni, sic est licitum,
nec erit maledictio per se loquendo.... Contingit
autem*

autem, malum aliquod dici imperando, vel optando sub ratione duplicis boni: quandoque quidem sub ratione iusti: & sic iudex &c. quandoque verò dicitur aliquod malum sub ratione utilis; puta cum aliquis optat, aliquem peccatorem pati aliquam egritudinem, aut aliquod impedimentum, vel ut ipse melior efficiatur, vel ut saltem ab aliorum nocumento cesset. Similiter in 3. d. 30. q. 1. a. 1. ad 4.

Ratio autem hujus est, quia motivum propriæ utilitatis aut incolumitatis conservandæ non est per se malum, & affectus mortis alienæ procedere potest non ex vindicta, sed ex motivo honestatis, & justitiæ, ne scilicet alter peccet gravia damna injustè inferendo. Sic si quis furorē amentis declinare non possit, licitum est hominis illius mortem optare, nulla in hoc desiderio intercedit inimicitia. Ex quo patet hujusmodi votum posse tendere in solam indemnitatem propriam, & ab omni vindictæ labe defæcari. Decet tamen ab hujusmodi desiderio homines dehortari, ob periculum ne dilabantur ulterius ad affectum inordinatum odij, aut vindictæ. Habent interea ex hac doctrina quod timeant viri potentes, ne iniquâ vexatione pauperû suspiria, & justas ad Deum preces in se commoveant, nam desiderium pauperû exaudit Dominus.

Dices, doctrina hæc videtur proscripta ab Innocentio XI. in propositione 13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alienjus tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere & desiderare; non quidem ex displicentia persona, sed ob aliquod temporale emolumentum.

Respondeo, negando assumptum. Non enim admittunt Theologi illi probabilem sententiam tam indefinitam, ut continetur propositione damnata, neque ob temporale emolumentum: modera-

104 *Pars 1. tract. 1. De probabilitate Opinionum*
moderationes adhibent (quemadmodum in principio insinuari) magnâ dignas consideratione. Quæ omnes neque explicitè neque implicitè adhibentur in ista propositione: non explicitè, quia tantum cavetur ne fiat *ex displicentia persone*; non implicitè, videlicet per hæc verba: *Si cum debita moderatione facias*, quia expressè dicitur (quod alij non admittunt) fieri id posse *ob aliquod temporale emolumentum*, illud non exponendo ulterius; quod tamen necesse fuisset & quidem magis, quàm excipere affectum inimicitiae: de hoc quin sit malus, dubitare nemo potest; aliud an, & quousque permissum sit intendere, non ita passim notum. Itaque si author quicumque propositionis damnatæ capere eam voluisset in sensu illorum Theologorum, utique etiam usus fuisset insdem expressè modificationibus, quibus hi: quod cum non fecerit, signum est per hæc verba: *Si cum debita moderatione facias.*, tantum cavere, ne fiat cum immoderato ardore vel periculo prolabendi in actionem externam: & propter hæc, aliaque, digna fuit illa prohiberi.

Cæterum ex dictis manifestè sequitur, nequaquam licere filio expetere mortem patris sui ob hæreditatem opinam inde sibi obventuram: etenim hic inique non impedit utilitatem illius, utendo bonis suis quamdiu vivit. Præterea dedecet vel maximè hominem, optare mortem illi, à quo post Deum vitam accepit; emolumento quocumque temporali, quod eatenus consequeretur, non obstante, &c. Unde etiam damnata est ab Innocentio XI. propositio 14. huic doctrinæ contraria.

QUÆS